

Functiewijziging Van den Vondellaan Driehuis

Natuurtoets

Functiewijziging Van den Vondellaan Driehuis

Natuurtoets

projectnummer 403540
definitief
29 juni 2015

Auteur(s)

P.M.W.M. Pepping

Opdrachtgever

Gemeente Velsen
Postbus 465
1970 AL IJmuiden

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
	definitief	drs. ing. M.L. Braad	x

Projectgroep bestaande uit:

P.M.W.M. Pepping

Tekstbijdragen:

P.M.W.M. Pepping

Fotografie:

P.M.W.M. Pepping

Contactgegevens:

Monitorweg 29
1322 BK ALMERE
Postbus 10044
1301 AA ALMERE

E. info.nl@anteagroup.nl

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

	Blz.	
1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Wettelijk kader natuurbescherming	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Flora- en faunawet	3
2.3	Natuurnetwerk Nederland	3
2.4	Natura 2000	3
3	Gebiedsbeschrijving en projectvoornemen	5
3.1	Gebiedsbeschrijving	5
3.2	Projectvoornemen	6
4	Methodiek	7
4.1	Algemeen	7
4.2	Bureauonderzoek	7
4.3	Terreinbezoek	8
4.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	8
5	Resultaten gebiedsonderzoek	9
5.1	Beschermde soorten	9
5.1.1	Bureauonderzoek	9
5.1.2	Terreinbezoek	10
5.2	Beschermde gebieden	14
5.2.1	Natuurnetwerk Nederland	14
5.2.2	Natura 2000	14
6	Toetsing natuurwetgeving	15
6.1	Effectbepaling project	15
6.2	Effecten beschermde soorten	15
6.3	Effecten beschermde gebieden	17
6.3.1	Effecten Natuurnetwerk Nederland	17
6.3.2	Effecten Natura 2000	17
7	Conclusies en Aanbevelingen	19
7.1	Conclusies soortenbescherming	19
7.2	Conclusies gebiedenbescherming	20
7.3	Conclusies vervolgtraject	20
7.4	Kansen voor de natuur	20

8	Literatuur	23
	Bijlage 1: Wettelijk Kader	25

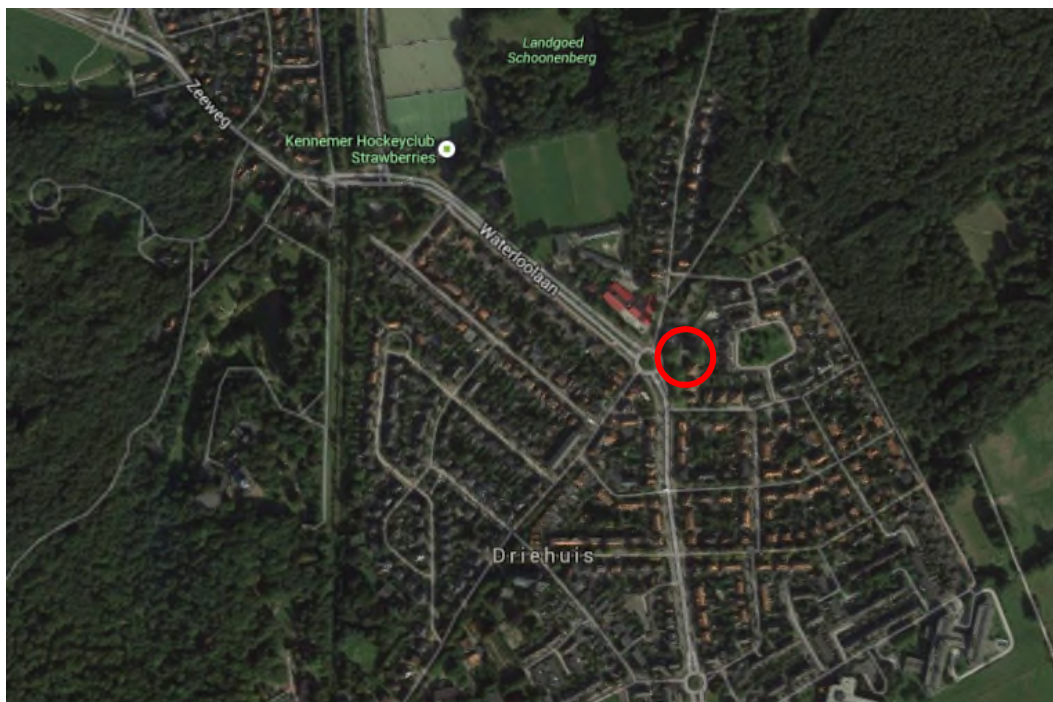
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Met het project 'Pionieren in IJmuiden, bouw je eigen droomhuis' is de gemeente Velsen voornemens om door middel van kleinschalig opdrachtgeverschap het mogelijk te maken dat mensen zelf hun eigen droomhuis bouwen in kluspanden en op kavels, ook wel zelfbouw genoemd. De vrijheid van bouwen gaat vallen binnen de regels van het zogenoemde 'kavelpaspoort'. Hierin staan de bouwhoogte, maar bijvoorbeeld ook de wijze van parkeren.

Een van deze locaties is gelegen aan de Van den Vondellaan in Driehuis, gemeente Velsen. Ter plaatse van de Van den Vondellaan 1 wil de gemeente Velsen middels een wijzigingsbevoegdheid de bestemming veranderen van 'Maatschappelijk' naar 'Wonen met Tuin'. Hiermee wordt de bouw van maximaal drie grondgebonden woningen mogelijk gemaakt. In het vigerende bestemmingsplan 'Driehuis en Velsen-Zuid', dat dateert uit 2010, is deze locatie opgenomen als Wijzigingsgebied II. Deze functiewijziging is mogelijk middels een omgevingsvergunning (met afwijking van het bestemmingsplan), waarvoor een ruimtelijke onderbouwing noodzakelijk is. Onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing is een natuurtoets.

Ruimtelijke plannen, waaronder wijzigingsplannen, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, namelijk de Flora- en faunawet, Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Natuurbeschermingswet 1998. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de natuurtoets beschreven. In afbeelding 1.1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Afbeelding 1.1. Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron: Google maps.

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet, NNN en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding wordt beschreven waarom deze natuurtoets is uitgevoerd en met welk doel. Vervolgens wordt in hoofdstuk twee algemene informatie verwoord over de natuurwetgeving, waaronder de Flora- en faunawet, NNN en de Natuurbeschermingswet 1998. In hoofdstuk drie wordt de huidige en toekomstige situatie van het plangebied beschreven en de ligging ten opzichte van het Natuur netwerk Nederland en Natuurbeschermingswetgebieden (Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands). In hoofdstuk vier wordt de gebruikte methode voor de uitvoering van deze natuurtoets omschreven. In hoofdstuk vijf staan de resultaten van deze natuurtoets flora en fauna. Deze zijn onderverdeeld in de resultaten van de literatuurstudie en het veldbezoek. In hoofdstuk zes worden de resultaten uit hoofdstuk vijf getoetst aan de Flora- en faunawet, NNN en Natuurbeschermingswet 1998. Hieruit komen conclusies en aanbevelingen voort, die worden omschreven in hoofdstuk zeven. Het laatste hoofdstuk geeft de gebruikte bronnen voor dit onderzoek weer. Achter dit hoofdstuk bevindt zich een bijlage, die algemene informatie verschaft met betrekking tot het Natuurnetwerk Nederland, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

2 Wettelijk kader natuurbescherming

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur EHS) en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en de NNN en Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet, het Natuurnetwerk Nederland en de Natuurbeschermingswet wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

2.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van het NNN en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten.

2.4 Natura 2000

Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van de Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de natuurlijke waarden van het gebied direct of indirect aantasten.

projectnummer 403540
29 juni 2015

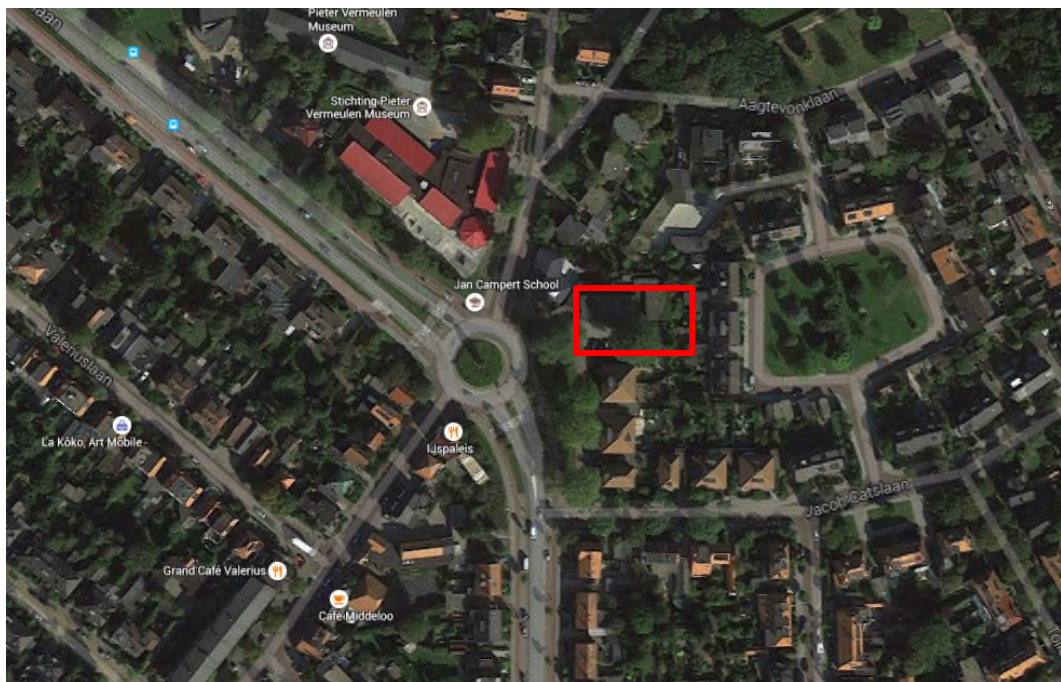
projectnummer 403540
29 juni 2015

3 Gebiedsbeschrijving en projectvoornemen

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen aan de Van den Vondellaan en ligt centraal in Driehuis (gemeente Velsen). De omvang van het plangebied is beperkt (ca. 0,1 ha). Het plangebied ligt aan een drukke doorgaande weg tussen relatief nieuwe woningen (gebouwd eind jaren '90) en vlakbij een basisschool. De ligging van het plangebied is weergegeven in afbeelding 3.1.

Het plangebied bestaat voornamelijk uit het huidige gebouw van Socius met bijbehorende parkeergelegenheden.

Afbeelding 3.1. Ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: googlemaps.

projectnummer 403540
29 juni 2015

Afbeelding 3.2. Locatieplattegrond. Bron: gemeente Velsen.

3.2 Projectvoornemen

De gemeente Velsen is voornemens het bestaande gebouw te slopen en een drietal kavels te realiseren voor grondgebonden woningen. Het wegprofiel van de ventweg wordt doorgetrokken en elke woning krijgt een eigen inrit. De iep die op de huidige parkeerplaats staat wordt ingepast in het wegprofiel. Parkeerplaats voor de woningen wordt op eigen terrein gerealiseerd. Een indicatie van het verkavelingsplan is weergegeven in afbeelding 3.3.

Afbeelding 3.3. Indicatief verkavelingsplan Van den Vondellaan, Driehuis, voor 1x vrijstaand en 2/1-kap (totaal drie kavels). Bron: gemeente Velsen.

4 Methodiek

4.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

- Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
- Verkennend terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.2 Bureauonderzoek

Bij de toetsing is alleen gekeken naar de zwaarder beschermde (Tabel 3) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Treedt effect op of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.

Algemene soorten (Tabel 1) zijn niet meegenomen in de toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. De bronnen die zijn geraadpleegd, zijn:

- www.telmee.nl;
- Landelijke verspreidingsatlassen;
- Regionale verspreidingsatlassen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ. Gekeken is naar de ligging van Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied en naar de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden. Afhankelijk van de instandhoudingsdoelstellingen kan het effect worden bepaald. Hiernaast is gebruik gemaakt van de kaarten op de website van de provincie Noord-Holland (interactieve kaart), om te bepalen of het plangebied overlapt of grenst aan het NNN. Toetsing vindt plaats aan de hand van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN (LNV, 2007).

Met behulp van landelijke verspreidingsatlassen is nagegaan of in het verleden zwaarder beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn niet bekend.

projectnummer 403540
29 juni 2015

4.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Op 8 juni 2015 is een verkennend terreinbezoek aan het gebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit het bureauonderzoek en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

4.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Resultaten gebiedsonderzoek

5.1 Beschermden soorten

5.1.1 Bureauonderzoek

Om een inschatting te maken van de soortgroepen en specifieke soorten die in en rond het plangebied voorkomen, is de landelijke databank voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen.

Volgens telmee.nl komen in het plangebied en omgeving soorten voor van diverse soortgroepen. Aanvullende gegevens over het mogelijk voorkomen van beschermden soorten is verkregen uit verschillende verspreidingsatlassen. Het betreft hier gegevens van de soortgroepen broedvogels (SOVON, 2002), zoogdieren (Limpens *et al.*, 2010), reptielen en amfibieën (www.RAVON) en insecten (www.Naturalis.nl\EIS).

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermden soorten zijn waargenomen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermden (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten. Vogels zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. De vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaarrond beschermden nesten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermden nesten (categorie 5 - waarvan inventarisatie gewenst is). Gekeken is naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied.

Op de site telmee.nl (2010-2015) worden de volgende waarnemingen vermeld voor de directe omgeving (Flora- en faunawetsoorten Tabel 2, 3 of soorten met jaarrond beschermden nesten):

Vogels

Categorie 1-4 (nesten jaarrond beschermd): buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, ooievaar en sperwer.

Categorie 5: geen zeldzame soorten.

Zoogdieren

Zwaarder beschermd: damhert, eekhoorn, baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis.

Reptielen/amfibieën

Zwaarder beschermd: hazelworm, zandhagedis en rugstreeppad.

Vissen

Zwaarder beschermd: geen waarnemingen.

Vlinders, libellen en overige soortgroepen

Zwaarder beschermd: keizersmantel.

projectnummer 403540
29 juni 2015

Flora

Zwaarder beschermd: bokkenorchis, harlekijn, klein glaskruid, parnassia, prachtklokje, rietorchis, ruig klokje, stijf hardgras en wilde marjolein.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied.

5.1.2 Terreinbezoek

Op 8 juni 2015 is bij zonnig, half bewolkt weer en een temperatuur van 17 graden (bron: knmi.nl) is een eenmalig terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een deskundig ecooloog van Antea Group. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten in het plangebied.

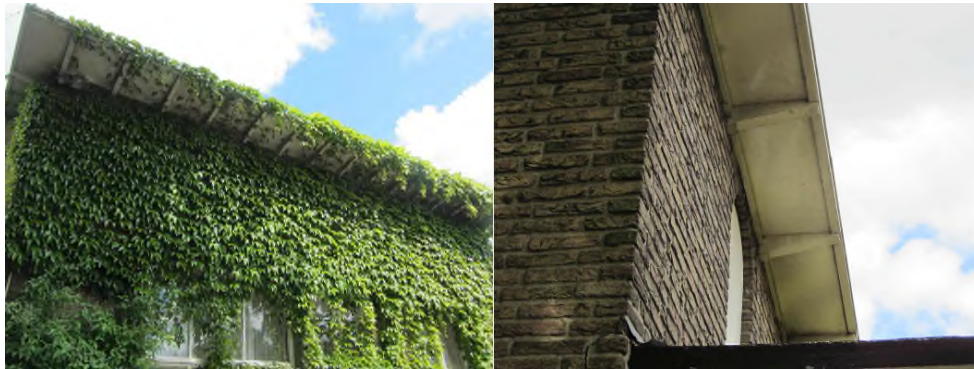
Wegens het stedelijke karakter van het plangebied (grotendeels bebouwd en bestraat, regelmatige betreding, nabij basisschool) is het plangebied in beperkte mate interessant voor (beschermde) flora en fauna. Rondom de parkeerplaats is laag struikgewas aanwezig en een deel van het gebouw is met klimop begroeid. Op de parkeerplaats staan enkele bomen.

Gebouwen

Gebouwen zijn voornamelijk geschikt als verblijfplaats voor vogels en zoogdieren (vleermuizen). Afbeelding 5.1 geeft een impressie van de gebouwen in het plangebied.

projectnummer 403540
29 juni 2015

Afbeelding 5.1. Impressie van de gebouwen in het plangebied.

Uit het bureauonderzoek komt naar voren dat de gierzwaluw, huismus en ooievaar in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Gierzwaluw en huismus broeden in gaten en openingen in daken en onder dakpannen. Tijdens het terreinbezoek zijn de soorten niet aangetroffen. De daken in het plangebied zijn wegens het ontbreken van dakpannen (plat dak) en openingen ook niet geschikt als broedlocatie voor de gierzwaluw en huismus. Ooievaars broeden op broedpalen of schoorstenen, welke in het plangebied niet aanwezig zijn. Nesten van gierzwaluw, huismus en ooievaars kunnen in het plangebied worden uitgesloten.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat de baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Vleermuizen (o.a. gebouwbewonende) verblijven in spouwmuren, overhangende dakbetimmering en kieren in gebouwen. In de gebouwen zijn geen spouwgaten aangetroffen. De dakrand is strak afgewerkt en er zijn geen kieren of gaten die geschikt kunnen zijn voor vleermuizen. Tijdens het terreinbezoek zijn geen uitwerpselen van vleermuizen aangetroffen. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat er verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebouw aanwezig zijn. De kans wordt als zeer klein geschat dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Parkeerplaats

De parkeerplaats beslaat een groot deel van het plangebied en is vanwege de bestrating ongeschikt voor beschermde flora en fauna. Een impressie van de parkeerplaats is weergegeven in afbeelding 5.2.

Afbeelding 5.2. Impressie van de parkeerplaats.

projectnummer 403540
29 juni 2015

Groenstrook en struikgewas

De groenstrook langs het gebouw en de struiken zijn potentiële locaties voor beschermde flora. In afbeelding 5.3 is een impressie van de groenstrook en het struikgewas weergegeven.

Afbeelding 5.3. Impressie van de groenstrook en struikgewas.

Uit het bureauonderzoek komt naar voren dat de bokkenorchis, harlekijn, klein glaskruid, parnassia, prachtklokje, rietorchis, ruig klokje, stijf hardgras en wilde marjolein in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Het betreft voornamelijk soorten die voorkomen op kalkrijke, voedselarme, droge tot matig vochtige grond. De voedselrijke en intensief onderhouden groenstrook en struikgewas bieden geen geschikte standplaatsfactoren voor deze soorten. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied kan worden uitgesloten.

Bomen

In het plangebied staan enkele bomen, waaronder een grote iep (afbeelding 5.4). Met name deze grote iep biedt geschikt broedhabitat voor (algemene) broedvogels en vleermuizen. Tijdens het terreinbezoek zijn geen nesten in de boom aangetroffen. Vanwege het dichte bladerdak en de omvang van de grote boom zijn nesten van algemeen voorkomende broedvogels echter niet uitgesloten.

Behalve algemene broedvogels bieden hoge bomen ook geschikte nestlocaties voor vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is. Uit het bureauonderzoek blijkt dat de buizerd, havik en sperwer in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Buizerd, havik en sperwer broeden in hoge bomen in (dichte) (naald)bossen en halfopen landschappen. In de bomen in het plangebied zijn geen horsten van deze soorten aangetroffen. Vanwege het stedelijke karakter, het ontbreken van beschutte hoge bomen en de beperkte omvang van het plangebied worden horsten van de soorten ook niet verwacht. Horsten van buizerd, havik en sperwer in het plangebied kunnen worden uitgesloten.

Boombewonende vleermuizen, zoals de rosse vleermuis, verblijven in bomen in holten en scheuren. In de boom zijn geen potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen. Verblijfplaatsen van vleermuizen in de boom zijn uitgesloten.

projectnummer 403540
29 juni 2015

Afbeelding 5.4. Impressie van de grote iep.

Soorten waarvoor geen biotoop aanwezig is

Uit het bureauonderzoek komen een aantal beschermde soorten naar voren waarvoor in het plangebied geen (potentieel) geschikt biotoop aanwezig is. Zo komt het damhert voor in bosrijke gebieden met grasvelden om op te grazen. Ook de eekhoorn komt voor in (door naaldbomen gedomineerde) bosrijke gebieden. In het plangebied zijn geen bossen of grasvelden aanwezig, waardoor het plangebied ongeschikt is voor het damhert en de eekhoorn. Aanwezigheid van damhert en eekhoorn in het plangebied kan worden uitgesloten.

Uit het bureauonderzoek komen de hazelworm en zandhagedis naar voren. Beide soorten komen voor in structuurrijke gebieden met voldoende open plekken om op te warmen, zoals bijvoorbeeld heide en duinen. Voor de voortplanting is de zandhagedis afhankelijk van onbegroeide zandige plekken; hierin legt het vrouwtje haar eieren. Het plangebied biedt zeer weinig structuur en zandige plekken ontbreken geheel. Het plangebied biedt geen geschikt habitat voor de soorten. Het voorkomen van hazelworm en zandhagedis in het plangebied kan worden uitgesloten.

Uit het bureauonderzoek komt naar voren dat de rugstreppad in de omgeving van het plangebied is waargenomen. De rugstreppad komt voor in zandige, dynamische gebieden als duinen en uiterwaarden. Ook komt de soort voor op klei- en veengronden. De eisnoeren worden afgezet in ondiepe (tijdelijke) poelen. Het ontbreken van water en (voldoende) grond, maakt het plangebied ongeschikt als leefgebied voor de rugstreppad. Het voorkomen van de rugstreppad in het plangebied kan worden uitgesloten.

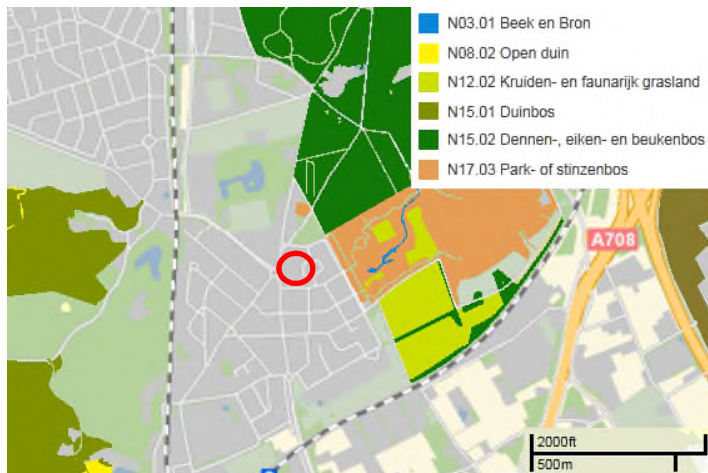
Tot slot komt de keizersmantel uit het bureauonderzoek naar voren. In Nederland is de keizersmantel als standvlinder verdwenen en wordt de soort af en toe als zwerver waargenomen. De keizersmantel komt voor langs kruidenrijke (met hoge dichtheid aan viooltjes) bosranden, kapvlakten en bospaden. In het plangebied is geen kruidenrijke vegetatie aanwezig. Evenmin zijn viooltjes aangetroffen tijdens het terreinbezoek. Het voorkomen van keizersmantel in het plangebied kan worden uitgesloten.

projectnummer 403540
29 juni 2015

5.2 Beschermde gebieden

5.2.1 Natuurnetwerk Nederland

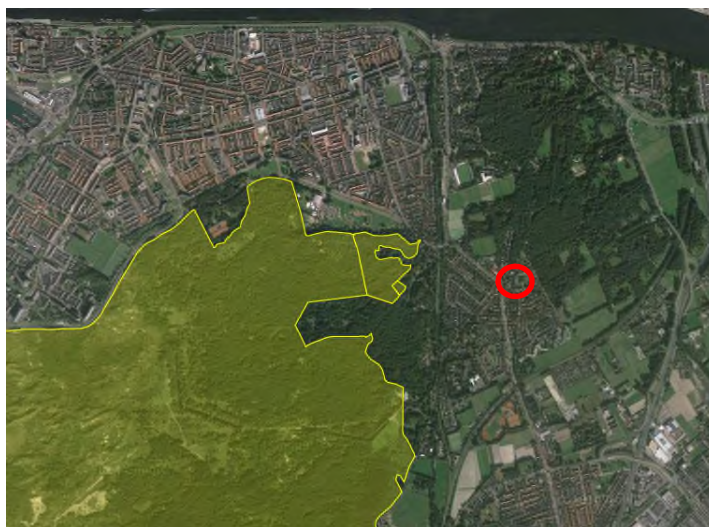
Het plangebied is niet gelegen in het NNN. Het dichtstbijzijnde NNN ligt oostelijk van het plangebied op enkele honderden meters afstand. In het Natuurbeheerplan 2015 (Provincie Noord-Holland, 2014) is het NNN hier aangewezen als Dennen-, eiken- en beukenbos (N15.02) en Park- of stinzenbos (N17.03). In afbeelding 5.5 is de globale ligging van het plangebied ten opzichte van het NNN weergegeven.

Afbeelding 5.5. Ligging plangebied (rood omkaderd) t.o.v. het Natuurnetwerk Nederland. Bron: provincie Noord-Holland.

5.2.2 Natura 2000

Het plangebied is niet gelegen in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft 'Kennemerland-Zuid' en ligt op ca. 600 meter afstand (afbeelding 5.6).

Afbeelding 5.6. Ligging van het plangebied t.o.v. Natura 2000-gebied 'Kennemerland-Zuid'. Bron: ministerie van EZ.

6 Toetsing natuurwetgeving

6.1 Effectbepaling project

De huidige bebouwing wordt gesloopt. Aanwezige vegetatie zal verwijderd worden. De grote iep blijft staan en wordt ingepast in het wegprofiel.

6.2 Effecten beschermde soorten

Hieronder worden de effecten per soortgroep van Tabel 2- en Tabel 3-soorten en vogels beschreven.

Broedvogels

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden c.q. zijn voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied of de directe omgeving wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld of aangepast te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Jaarrond beschermde nesten

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten. Tijdens het terreinbezoek zijn in het plangebied en directe omgeving geen nesten/potentiële nestplaatsen of braakballen aangetroffen van categorie 1-4-vogelsoorten. Effecten op jaarrond beschermde nesten zijn dan ook uitgesloten.

Categorie 5-vogelsoorten

Naast soorten met jaarrond beschermde nesten zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de directe omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de directe omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Zoogdieren

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Flora- en faunawet en Habitatrichtlijn Bijlage IV. Bij het amoveren van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen.

Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, holen of

projectnummer 403540
29 juni 2015

scheuren van voornamelijk grote bomen. Uit het bureauonderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied meerdere zwaarder beschermde vleermuissoorten (Tabel 3 van de Flora en faunawet) voorkomen. In de gebouwen of de grote iep zijn echter geen elementen aanwezig die gebruikt kunnen worden als verblijfplaats voor vleermuizen. Effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen zijn dan ook uitgesloten.

Overige zoogdieren

Er zijn geen overige zwaarder beschermde zoogdieren aangetroffen of verwacht in het plangebied. Het plangebied herbergt geen geschikt biotoop voor deze soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

Reptielen en amfibieën

Het plangebied biedt geen geschikt habitat voor de hazelworm, zandhagedis en rugstreeppad. Effecten op de soorten kunnen dan ook worden uitgesloten.

Vissen

Wegens het ontbreken van open water in het plangebied zijn effecten op vissen uitgesloten.

Planten

Uit het bureauonderzoek blijkt dat verschillende beschermde plantensoorten in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Het plangebied biedt echter geen geschikte standplaatsen voor deze soorten. Effecten op de soorten kunnen worden uitgesloten.

Vlinders

Er zijn geen beschermde vlindersoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt geen geschikt habitat voor beschermde vlindersoorten. Effecten kunnen worden uitgesloten.

Libellen

Er zijn geen beschermde libelsoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt geen geschikt habitat voor beschermde soorten. Effecten kunnen worden uitgesloten.

Overige beschermde soorten

Er zijn geen beschermde overige soorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat voor beschermde overige soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

6.3 Effecten beschermde gebieden

6.3.1 Effecten Natuurnetwerk Nederland

Voor wat betreft het NNN is er alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen NNN-gebied binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van het NNN dan ook geen sprake. Ook kunnen significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in de nabijheid van het plangebied worden uitgesloten. Vanuit dit oogpunt hebben de werkzaamheden vanuit NNN geen belemmerende werking.

6.3.2 Effecten Natura 2000

Uit het bureauonderzoek blijkt dat op een afstand van ca. 600 meter het Natura 2000-gebied 'Kennermerland-Zuid' ligt. Vanwege de omvang, aard en de ligging van de ontwikkeling in stedelijk gebied zijn significant negatieve effecten op het Natura 2000-gebied uitgesloten. Een nader onderzoek (Voortoets) vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde.

projectnummer 403540
29 juni 2015

7 Conclusies en Aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies van de natuurtoets gepresenteerd. De conclusies zijn opgedeeld in soortenbescherming (7.1) en gebiedsbescherming (7.2). Voortkomend uit de soortenbescherming komen een aantal verplichte voorwaarden in het kader van de Flora- en faunawet (paragraaf 7.3). In paragraaf 7.4 worden maatregelen voorgesteld die in de nieuwe situatie kansen bieden voor soorten die zijn gebonden aan gebouwen en stedelijke omgeving. Deze maatregelen zijn niet wettelijk verplicht.

7.1 Conclusies soortenbescherming

Tabel 2 en 3-soorten en jaarrond beschermde nesten

Er zijn geen beschermde soorten flora of fauna in het plangebied aangetroffen die de voorgenomen bestemmingsplanwijziging wezenlijk kunnen beïnvloeden. Op basis van de eisen die de soorten uit het bureauonderzoek aan hun leefomgeving stellen en het aangetroffen biotoop worden ook geen beschermde soorten verwacht. In het kader van de Flora- en faunawet zijn vanuit flora en fauna geen belemmeringen die de uitvoering van de voorgenomen activiteit belemmeren.

Algemene broedvogels

Voor de werkzaamheden geldt dat rekening gehouden dient te worden met het voorkomen van broedvogels. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door de werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (globaal halverwege maart tot en met juli). Op deze wijze worden de vogels niet verstoord en zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied ongeschikt gemaakt te worden en/of gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat er sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied of de directe omgeving wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden aangepast of uitgesteld te worden.

Er zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde ten opzichte van vogels indien ten minste één van de volgende maatregelen genomen te worden:

1. De werkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd (voorkeursmaatregel).
2. Het plangebied wordt kort voor aanvang van de werkzaamheden door een erkende ecooloog gecontroleerd op actuele broedgevallen.

In Tabel 7.1 is een overzicht gegeven van de aanwezigheid van zwaarder beschermde soorten, de te nemen maatregelen en de noodzaak tot ontheffing.

Tabel 7.1: Overzicht van aanwezigheid zwaarder beschermde soorten, de te nemen maatregelen en of er noodzaak is tot een ontheffingsaanvraag.

Soortgroep/ soort	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk?	Bijzonderheden/ opmerkingen
Broedvogels algemeen	Nee	Nee	Nee	Bij voorkeur werken buiten broedseizoen

Algemene zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat men voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is een algemene eis die voor iedereen geldt. De zorgplicht geldt ook voor planten.

7.2 Conclusies gebiedenbescherming

Natuurnetwerk Nederland

Voor wat betreft het NNN is er zowel bij directe als bij indirecte aantasting sprake van vervolgstappen in de vorm van compensatie. Er is geen sprake van een ruimtebeslag op het NNN. Er is ook geen sprake van een externe werking op het NNN in de directe omgeving van het plangebied. Vanuit dit oogpunt hebben de werkzaamheden vanuit NNN geen belemmerende werking.

Natura 2000-gebieden

In de omgeving van het plangebied zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. Op een afstand van ca. 600 meter ligt Natura 2000-gebied 'Kennermerland-Zuid'. Vanwege de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard en omvang van de werkzaamheden worden geen (significant negatieve) effecten verwacht op het Natura 2000-gebied. Een nader onderzoek (Voortoets) vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde.

7.3 Conclusies vervolgtraject

Er is geen noodzaak tot vervolgonderzoek.

7.4 Kansen voor de natuur

Om de natuur meer ruimte te geven in de nieuwe situatie in het plangebied kan een aantal soortspecifieke en duurzame maatregelen genomen worden. De Vogelbescherming Nederland heeft samen met BAM Utiliteitsbouw een Checklist ontwikkeld die gebruikt kan worden voor het realiseren van natuurvriendelijke maatregelen voor gebouwen. In Bijlage 2 is deze checklist bijgevoegd.

Hieronder worden maatregelen voorgesteld voor enkele typische aan steden gebonden soorten.

Huismus

Huismussen zijn kenmerkende stadsvogels. In de nieuwe situatie kunnen daarom speciaal voor deze beschermde en in aantal teruglopende soort nestkasten worden aangeboden. Zo kunnen bijvoorbeeld kasten van Vivara¹ worden aangeboden en verspreid over het gebouw worden opgehangen. Deze verblijfplaatsen moeten niet te hoog aangeboden worden en niet te heet worden in de middagzon: bij voorkeur hebben de locaties een noord of oost expositie of een ligging in de schaduw van een dakgoot of iets desgelijks.

¹ Vivara.nl 'Nestkast voor de Huismus'

projectnummer 403540
29 juni 2015

Naast het aanbieden van deze nestplaatsen is het van belang dat de omgeving tevens functioneel is. De voorwaarden die hieraan bijdragen zijn:

- Er moet continu voedsel te vinden zijn in de directe omgeving (binnen 2,5 meter) van dekking. De dekking bestaat uit stekelige struiken, begroeide gevels of schuttingen, groenblijvende begroeiingen zoals klimop.
- Voldoende inheems groen en enkele grote bomen als leverancier van eiwitrijk voedsel (rupsen) voor de jongen.
- Niet teveel grote bomen.
- Altijd groenblijvende planten in hagen of gevelbegroeiing te gebruiken als collectieve slaapplek (en voor dekking).
- Droge, zandige plekken voor het nemen van een zandbad.
- Drinkwater.

Vleermuizen

Indien in het plangebied geen vleermuizen worden aangetroffen tijdens het nader onderzoek, kan in de nieuwe situatie (in het kader van biodiversiteit in de stad en kansen voor de natuur) hier wel aandacht aan besteed worden.

Er zijn speciaal voor renovatie, nieuwbouw of herbouw onderhoudsvrije vleermuizenkokers in de handel die ingemetseld kunnen worden en zogenaamde vleermuiskwartieren die eenvoudig te bevestigen zijn aan muren (zie onder andere Brochure 'Vleermuisvriendelijk bouwen'; Korsten *et al.*, 2011). Deze positieve maatregelen zijn veelal eenvoudig en met geringe meerkosten in nieuwbouw in te passen. Hierdoor kan het plangebied alsnog bijdragen aan het leefgebied voor de vleermuizen.

projectnummer 403540
29 juni 2015

8 Literatuur

Korsten E., H. Limpens, H. Bouman, J. Reinhold, 2011. Brochure 'Vleermuisvriendelijk bouwen'. Landschapsbeheer Flevoland, Lelystad, december 2011.

Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Arnhem.

LNV 2007, Spelregels EHS

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Ministerie van EZ, 2015. Kaart Natura 2000-gebied 'Kennermerland-Zuid'.

Provincie Noord-Holland, 2015. Natuurbeheerplankaart 2015. Verkregen 10 juni 2015, via 'kaartviewer' op <http://www.noord-holland.nl/web/Themas/Groen/Subsidies/Natuurbeheerplan-en-SNL.htm>.

Internet

<https://maps.google.nl/maps>

www.ravon.nl

www.telmee.nl

Zoogdierverseniging, vleermuizen in de stad.nl

Functiewijziging Van den Vondellaan Driehuis

projectnummer 403540
29 juni 2015

projectnummer 403540
29 juni 2015

Bijlage 1: Wettelijk Kader

projectnummer 403540
29 juni 2015

Flora- en faunawet

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.rvo.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing tabel 2 en 3

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.

Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan Dienst Regelingen door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Wanneer mitigerende maatregelen voldoende worden geacht om effect voorafgaand aan de ingreep te voorkomen, krijg u bericht terug in de vorm van een 'positieve afwijzing' van uw ontheffingsaanvraag. Dit betekent dat u uw werkzaamheden mag uitvoeren, mits zij precies volgens het mitigatieplan worden uitgevoerd. Op deze manier worden overtredingen van de Flora- en faunawet voorkomen. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

projectnummer 403540
29 juni 2015

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijk belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekend dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

projectnummer 403540
29 juni 2015

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij Dienst Regelingen voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrictlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Dienst Regelingen zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wanneer gesloopt of gekapt wordt zonder vervolgonderzoek te laten plaatsvinden, en er blijken beschermde soorten aanwezig te zijn, dan wordt de Flora- en faunawet overtreden. Dit is een economisch delict waar boetes aan verbonden zijn.

Onderzoek naar vlermuizen duurt ongeveer zes maanden. Indien het onderzoek over de winterperiode heen getrokken moet worden, kan het langer duren. Onderzoek naar andere soortgroepen kan vaak sneller (met 1 of 2 bezoeken) afgerond worden. De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij Dienst Regelingen bedraagt doorgaans zes weken tot 4 maanden.

Een vlermuisonderzoek is circa drie jaar geldig. Indien de werkzaamheden niet binnen drie jaar hebben plaatsgevonden, dan moet opnieuw onderzoek worden uitgevoerd.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (voormalig Ministerie van LNV). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

projectnummer 403540
29 juni 2015

De grootste veranderingen in het nieuwe systeem zijn dat:

1. het Ministerie van EZ geen direct contact meer met de aanvrager heeft;
2. de gemeente verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving van de vvgb in de omgevingsvergunning.

Het doel van deze herstructurering is het versnellen en vergemakkelijken van de procedure.

projectnummer 403540
29 juni 2015

Natuur Netwerk Nederland

Hierna volgt een algemene beschrijving van het Natuur Netwerk Nederland.

Algemeen Natuur Netwerk Nederland

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuur Netwerk Nederland (NNN) van Nederland.

In het NNN liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares NNN op het land is ook Natura 2000-gebied.

De term NNN werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

projectnummer 403540
29 juni 2015

Natuurbeschermingswet 1998

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet.

Algemeen Natuurbeschermingswet

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen.

Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- beschermde natuurmonumenten;
- wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht.

Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het ministerie van Economische Zaken (EZ) dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet opnieuw gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermd Natura 2000-gebieden die al plaats hadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.